

Kansalliset huolto- ja huoltajavaatimukset uusiutuvat

21.1.2012

Vaihe 1, voimaan 1.5.2012

- AIR M16-1, Kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuusvalvonta
- AIR T16-4, Ilma-alusten lentokelpoisuusvalvonta
- PEL M3-4, Ilma-aluksen huoltomekaanikon kansalliset vaatimukset

Vaihe 2, voimaan syksyllä 2012

- AIR M1-5, Ilmailuvälineiden kansalliset huoltotoimintavaatimukset
- TRG M3-1, Huoltohenkilöstön koulutus

Kansalliset ilma-alukset;

- Liite II ilma-alukset poisluettuna liitimet ja valtion ilma-alukset sillä poikkeuksella että valtion ilma-alusten huoltotoiminnasta määrätään erikseen.

Ilma-alusmäärä:

- Kansallisia ilma-aluksia on 1/3 koko ilma-alusrekisteristä, eli noin 550 ilma-alusta.
- Lisäksi n 500 purje- ja moottoripurjelentokoneen sekä kuumailmapallon huoltajien osalta noudatetaan kansallisia määräyksiä siihen saakka kun EASA päättää niistä (2015-2017?). Eli 2/3 osa suomen rekisteröidyistä ilma-aluksista.

- **AIR M16-1, Kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuusvalvonta**
- **Muutostiedot:** Tällä ilmailumääräyksellä kumotaan ilmailumääräys AIR M16-1 (15.2.1996) ja ilmailumääräyksen AIR M5-10 (26.1.2004) kohta 6 Katsastus.
- **Soveltamisala:** Tätä ilmailumääräystä sovelletaan EY Asetuksen N:o 216/2008 liitteessä II mainittujen ilma-alusten lentokelpoisuusvalvontaan.

- **Lentokelpoisuustarkastus** on Liikenteen turvallisuusviraston tai sen hyväksymän lentokelpoisuuden valvontaorganisaation tai lentokelpoisuustarkastajan tekemä ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastus
- **lentokelpoisuuden tarkastustodistuksella**, Liikenteen turvallisuusviraston tai sen hyväksymän lentokelpoisuuden valvontaorganisaation antamaa todistusta ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastuksesta,
- **Suositusraportti** on lentokelpoisuustarkastajan laatima asiakirja Liikenteen turvallisuusvirastolle ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen myöntämiseksi tai uusimiseksi

Muutoksia, Liite II lentokelpoisuuden tarkastajat:

Liikenteen turvallisuusvirasto voi käyttää kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuuden valvonnassa apunaan EASA:n huoltotoiminta-asetuksessa tai ilmailulain 24§:ssä tarkoitettuja lentokelpoisuuden hallintaorganisaatiota tai kotimaisia asiantuntijoita, joita ovat:

- **Huoltotoiminta-asetuksen lukujen G ja I tai ilmailulain 24 §:n** mukaisesti hyväksytty lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio saa tehdä kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuustarkastuksia ja antaa **lentokelpoisuuden tarkastustodistuksia** Liikenteen turvallisuusviraston antaman toimiluvan (IL 24 §) tai sen laajennuksen (G+I) lisäehtojen mukaisin rajoituksin ja oikeuksin,
- **huoltotoiminta-asetuksen kohdan M.A.901(g) mukaisesti hyväksytty ELA1 lentokelpoisuustarkastaja** voi **antaa suositusraportteja** Liikenteen turvallisuusvirastolle kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen myöntämistä varten,
- **huoltomekaanikon lupakirjan haltijat, jotka ovat valtuutetut tekemään kansallisten ilma-aluksien lentokelpoisuuden tarkastuksia** ja **antamaan siitä suositusraportin** Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Muutoksia, Liite II lentokelpoisuuden tarkastukset:

- Liikenteen turvallisuusvirasto tekee kansallisen ilma-alueen **ensimmäinen lentokelpoisuustarkastuksen** ja antaa lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen ennen ensimmäisen lentokelpoisuustodistuksen tai luvan ilmailuun myöntämistä.
- Liikenteen turvallisuusvirasto tekee kansalliselle ilma-alueelle **lentokelpoisuustarkastuksen maahantuonti, valmistuminen, muutostyö tai vastaavissa tapauksissa**, ellei Liikenteen turvallisuusvirasto ole antamassaan erillisluvassa muuta päättänyt.
- **Määräaikaisen lentokelpoisuustarkastuksen** voi tehdä Liikenteen turvallisuusviraston lisäksi hyväksytty lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio toimilupansa mukaisin oikeuksin tai lentokelpoisuustarkastaja valtuuksiensa mukaisin oikeuksin.

- Ilma-alus on esitettävä uusintatarkastettavaksi lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen uusimiseksi ilmailuohjeen AIR M16-4 mukaisesti. Uusintatarkastuksen perusteella lentokelpoisen ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastustodistus voidaan uusia **36 kuukaudeksi** tarkastustodistuksen allekirjoituspäivämäärästä.
- Liikenteen turvallisuusviraston valtuuttama lentokelpoisuustarkastaja laatii ilma-aluksen **omistajalle lentokelpoisuustarkastuksesta tarkastuspöytäkirjan ja suositusraportin toimitettavaksi Liikenteen turvallisuusvirastolle** lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen myöntämiseksi tai uusimiseksi. **Ilma-aluksen omistajan on haettava lentokelpoisuuden tarkastustodistusta Liikenteen turvallisuusviraston nettisivuilta saatavalla lomakkeella LU3501.**
- Tarkastusaikojen joustot siirretty ilmailutiedotuksesta AIR T16-4 tähän ilmailumääräykseen.

- **AIR T16-4 Ilma-alusten lentokelpoisuustarkastukset**
- **Muutostiedot:** Tällä ilmailuohjeella kumotaan ilmailutiedotus AIR T16-4 25.3.2011.
- **Soveltamisala:** Ilma-alusten lentokelpoisuuden valvonta.

- Ilmailuohjeessa määritelty ja annettu ohjeet:
 - EASA lentokelpoisuustarkastukset ja
 - Kansalliset lentokelpoisuustarkastukset
 - Tarkastusten varaaminen:
 - Trafi
 - Lentokelpoisuuden valvontaorganisaatio tai
 - valtuutettu lentokelpoisuustarkastaja
 - Tarkastusaikojen joustot EASA ilma-aluksille (kansalliset joustot ilmailumääräyksessä AIR M16-1)
 - Trafilta tilatut/tehdyt lentokelpoisuustarkastukset peritään maksuasetuksen mukaisesti (600 kg ja alle **300€** 601-1200 kg **800€** jne....)

Vaikutukset 1.5.2012 lähtien

- SIL/Trafi valvonnan avustamissopimus päättynyt, uutta laaditaan, aikataulu ja laajuus on auki,
- ilmaiset harrasteilmailun ilma-alusten katsastukset loppuneet,
- harrastekatsastajien viranomaisvaltuutukset päättyneet,
- lentokelpoisuustarkastukset tilataan:
 - G+I organisaatioilta,
 - ELA1 lentokelpoisuustarkastajilta,
 - kansallisilta (liite II) lentokelpoisuustarkastajilta, tai
 - Trafilta
- tilausosoitteet ovat Trafin yksityisilmailusivuilla

- **PEL M3-4 Ilma-aluksen huoltomekaanikon kansalliset vaatimukset**
- **Muutostiedot:** Tällä ilmailumääräyksellä kumotaan ilmailumääräykset PEL M3-3, 21.5.1984 ja PEL M3-4, 7.5.2003.
- **Soveltaisala:** Tätä määräystä sovelletaan Suomessa sellaiseen huoltohenkilöstön vaatimukseen, johon EASA-asetusta (216/2008) tai sen nojalla annettuja komission asetuksia ei sovelleta.

- Huoltajalla oltava lupakirja:
 - Omistajahuoltaja (voimassaoleva lentäjän lupakirja)
 - Huoltomekaanikko
 - Huoltomekaanikko rajoitetuin oikeuksin so. **harrastemekaanikko**
 - Lentokone MOTM 1200 kg tai alle
 - Purje- ja moottoripurjelentokoneet
 - Kuumailmapallot
 - Autogiroit
 - Lujitemuovirakenteet
 - Puu- ja sekarakenteet
 - Metallirakenteet
 - Pelastusvarjot
 - Jne.

- Huoltomekaanikon (ja harrastemekaanikon) **lupakirja on voimassa toistaiseksi.**
- **Part-66, AMM tai ICAO** huoltomekaanikon lupakirjan haltijalle voidaan myöntää hakemuksesta kansallinen huoltomekaanikon lupakirja.
- **Huoltomekaanikon lupakirjavaatimukset vastaavat ICAO:n** huoltomekaanikolle asettamia vaatimuksia (tarvitaan vanhojen ICAO ilma-alusten huollossa).
- **Harrastemekaanikko ei täytä ICAO tai Part-66 vaatimuksia, mutta täyttää kansalliset vaatimukset** joilla voi edelleen huoltaa EASA purje- ja moottoripurjelentokoneita sekä kuumailmapalloja että liite II ilma-aluksia. Lupakirja voidaan aikanaan vaihtaa Part-66 lupakirjaksi näihin EASA:n i/a luokkiin.

- **Harrastemekaanikon lupakirja perustuu vanhoihin kansallisiin oikeuksiin** (isoisän oikeudet) ja lupakirjaan merkittävät oikeudet perustuvat aiempiin lupiin ja koulutus- ja kokemuseräilytyksiin (ns. Miukun lista).
- **Harrasterakennetun ilma-aluksen rakentaja** saa ao. lupakirjan hakemuksesta, jos hänen esittämänsä kokemus täyttää määräyksen vaatimuksen.
- Huolto-oikeudet perustuvat riittävään huoltokokemukseen (2 v / 500 h) ja ilmoitettuihin koulutuksiin (100 h). Joita ovat mm.
 - Purje- ja moottoripurjelentokoneet (vuositarkastuskoulutus/-kokemus)
 - Ultrakevyet lentokoneet (vuositarkastuskoulutus/-kokemus)
 - Lujitemuovirakenteet (koulutus pienten vaurioiden korjaukseen)
 - Jne.

Omistajahuoltaja saa tehdä omistamaansa tai käytössään olevaan ilma-alukseen saamansa koulutuksen ja kokemuksen puitteissa:

- Enintään 100 h määräaikaishuollot,
- pienet korjaustyöt,
- pelastusvarjojen pakkaukset,
- ja näitä vastaavat huoltotyöt, jotka ilma-aluksen tai varusteen valmistaja on ohjeistanut huolto-ohjekirjassa, lisäksi:
- ultrakevyiden lentokoneiden, autogirojen ja harrasterakenteisen ilma-alusten **vuositarkastukset ja punnitukset.**

Vaikutukset 1.5.2012 lähtien

- Kansallisen huoltomekaanikon lupakirjoja voidaan alkaa myöntämään "jäähdytteleville huoltomekaniikoille" jotka haluavat edelleenkin huoltaa historiallisia ilma-aluksia,
- Harrastemekaanikon lupakirjoja voidaan alkaa myöntämään hakemuksesta ns vanhoin oikeuksin (huoltajatietolistan perusteella),
- Kun AIR M1-5 tulee syksyllä voimaan; kaverin koneen huoltaminen tulee edellyttämään huoltomekaanikon lupakirjaa, omistajahuoltamisesta määrätään siinä erikseen.

- **AIR M1-5 Ilmailuvälineiden kansalliset huoltotoimintavaatimukset**
- **Muutostiedot:** Tällä ilmailumääräyksellä kumotaan seuraavat ilmailumääräykset ja tiedotukset tai niiden osat; AIR M1-5 (15.2.1996), AIR M1-9 (2.5.1980), AIR T1-2 (28.1.1998), AIR M2-5 (2.2.1976), AIR M2-15 (12.11.2002), AIR M2-23 (15.6.1987), AIR M4-5 (18.2.1986), AIR M4-15 (18.2.1986), AIR M5-3 (25.11.1996), AIR M8-4 (5.3.1998), AIR M5-10 (26.1.2004) Osa 7 Huoltotoiminta, AIR M6-2 (20.9.1974) ja AIR T6-2 (20.9.1974).
- **Soveltamisala:** Tätä ilmailumääräystä sovelletaan EY Asetuksen N:o 216/2008 liitteessä II mainittujen yksityiskäytössä käytettävien ilma-alusten sekä niiden osien, laitteiden ja varusteiden huoltoon.

- 23:n eri huoltonormin vaatimukset kerätty samaan määräykseen ja esitysmuotoa ja vaatimustasoa on yhdenmukaistettu.
- Perusvaatimukset annettu ICAO ilma-alukselle (yksinkertaisen i/a alle 2730 kg), poikkeukset harrasterakenteisille ja ultrakevyille ilma-aluksille annettu erikseen määräysosan lopussa.
- Vaatimukset eivät ylitä vanhoja kansallisia vaatimuksia eikä EASA vaatimuksia, eli kevyin vaatimus on määräävä (muutama poikkeus = OTKES:n suositukset)
- Huoltaminen edellyttää aina hyväksyttyä huoltoorganisaatiota tai huoltomekaanikon tai lentäjän lupakirjaa (omistajahuoltaja).

- Moottorien jakso:
 - Käyttötunneissa voidaan valmistajan suositusta ylittää +40% peruskoulutusikäikä, muussa käytössä OC-laite jos valmistaja ei ole erikseen asettanut rajoituksia (vesi-, hinaus, life limit yms.).
 - Kalenteriaika valmistajan suosituksen mukaan, jos ei ole määritelty niin se on 10 vuotta.
 - Jakson jatkotarkastukset 100 h tai 24 kk, kumpi tulee ensin.
- Potkurien Jakso:
 - Käyntijakso valmistajan suosituksen mukaan.
 - Kalenteriaika valmistajan suosituksen mukaan, jo ei ole määritelty niin se on 5 vuotta. Kalenteriaikaa voidaan tarkastuksilla siihen saakka kun käyntijakso tulee täyteen.

- Kaikilta kansallisilta ilma-aluksilta vaaditaan tekninen kirjanpito.
- Kaikilta kansallisilta ilma-aluksilta edellytetään ilma-alusyksilökohtainen huolto-ohjelma.
 - **monimutkaisten ilma-alusten** huolto-ohjelman on oltava Trafin tai lentokelpoisuuden valvontaorganisaation tarkastama ja hyväksymä.
 - **ei monimutkaisen ilma-aluksen** huolto-ohjelman on oltava lentokelpoisuuden valvontaorganisaation tai huoltomekaanikon tarkastaman ja hyväksymä.
 - Harrasterakenteisten ja ultrakevyiden ilma-alusten yleisiksi huolto-ohjeiksi hyväksytään AC 43.13-1, CAP 562 ja järjestön laatimat ao. ilma-alusluokan huolto-ohjeet.

- Valmistajan ohjeet punnitukseen ovat ensisijaiset, jos niitä ei ole niin noudatetaan määräyksen vaatimuksia.
- Punnitus on tehtävä:
 - ICAO-lentokelpoisuustodistuksen tai "luvan ilmailuun" myöntämistä varten
 - Muutos-, korjaustöiden ja versionvaihdon jälkeen
 - Perushuollon ja -korjauksen jälkeen
 - Valmistajan antaman jaksoin
 - Trafin niin määrätessä
- Punnitsija voi olla hyväksytty organisaatio, huolto-mekaanikko tai koulutuksen saanut omistajahuoltaja

- Suuret korjaukset:
 - Hyväksytty huolto-organisaatio (voi olla yksittäishyväksyntä)
 - Huoltomekaanikko
 - (harrasterakenteisissa myös rakennusorganisaatio)
- Pienet korjaukset:
 - Edellä mainittujen lisäksi omistajahuoltaja kouluksensa ja kokemuksensa puitteissa.

- **TRG M3-1 Huoltohenkilöstön koulutus**
- **Muutostiedot:** Tällä ilmailumääräyksellä kumotaan ilmailumääräys TRG M3-1 4.5.1978.
- **Soveltaisala:** Tätä määräystä sovelletaan Suomessa sellaiseen huoltohenkilöstön koulutukseen, johon EASA-asetusta (216/2008) tai sen nojalla annettuja komission asetuksia ei sovelleta.

- Määräys on päivitetty ilmailulain muuttumisen takia.
- Huoltomekaanikkokoulutus ei ole luvanvaraista, mutta koulutusohjelman on oltava Trafin hyväksymä.
- Määräykseen lisätty harrastemekaanikon ja omistajahuoltajan koulutus:
 - Annettavasta koulutuksesta voi antaa koulutusilmoituksen Trafille (ei ilmoituspakkoa)
 - Koulutuksesta on oppilaalle annettava koulutustodistus.

Vaikutukset syksyn 2012 jälkeen ?

- Ilma-aluksille laadittava huolto-ohjelma, joka on sisällöltään ja hyväksynnältään kevyempi kuin EASA ilma-aluksilla. Siirtymäaika 2-3 vuotta.
- Moottorista tulee yksityiskäytössä OC-laite,
- Potkurin kalenteriaikoja voidaan jatkaa siihen saakka kun käyttötunnit täyttyvät,
- Tekninen kirjanpito vaaditaan jokaiselta ilma-alukselta,
- Kansallisten ilma-alusten huoltotoiminnasta tulee "huoltomekaanikkovetoinen" so. huoltomekaanikko saa tehdä yksinkertaisten ilma-alusten huoltotyöt kokemuksensa ja kouluksensa puitteissa kun noudattaa valmistajan ohjeita.

Kiitos mielenkiinnosta !

Kysymyksiä?